

# BREU HISTÒRIA DE L'EXCURSIONISME ORGANITZAT A L'HOSPITALET DE LLOBREGAT

JAUME RAMON i MORROS

Director de l'Arxiu Bibliogràfic Excursionista de la U.E.C.

En tractar de refer la història de l'excursionisme dintre d'una població, o bé d'un entitat determinada, hom es troba amb la problemàtica que la majoria no han deixat constància escrita de les seves activitats, si més no, editaven esporàdicament un butlletí-noticiari.

Això és el que s'ha esdevingut amb la primera entitat coneguda de la ciutat de l'Hospitalet de la qual procurarem reconstruir la trajectòria a través dels vint-i-cinc butlletins consultats dels cinquanta-dos que publicaren. Segurament que altres recercadors més afortunats podran puntualitzar-la o ampliar-la com ho mereixien els protagonistes.

El Grup Excursionista Saltadíç es va fundar el 1918 per un grup de joves de l'Hospitalet que en una gran majoria treballaven a Barcelona. El contacte amb l'excursionisme barceloní els esperonava a promocionar el coneixement del país entre la joventut de la seva ciutat.

L'any 1927, quan surt el primer butlletí del Saltadíç, l'entitat és ja una secció del Casino del Centre, al carrer de Prat de la Riba, 337. Organitza excursions per les serres de les rodalies i unes de més lluny de dos o tres dies festius. Gaudia d'una secció infantil, biblioteca i arxius de fotografia i arqueologia. Un any després celebrava el desè aniversari amb un seguit de festes commemoratives.

L'any següent i seguint el corrent de l'època, va organitzar una Mar-

(\*) Aquest article és un resum molt més abreujat de la BREU HISTÒRIA DE L'EXCURSIONISME ORGANITZAT A L'HOSPITALET DE LLOBREGAT, comunicació presentada a la XXXI Assemblea Intercomarcal d'Estudiosos, celebrada a l'Hospitalet de Llobregat els dies 24-25 de maig de 1986.

xa Lliure amb l'itinerari següent: l'Hospitalet, Sant Pere Màrtir, Santa Creu d'Olorda i l'Hospitalet.

El mes de setembre de 1931 fa una crida als socis i a la població amb la finalitat de promocionar l'única biblioteca de l'Hospitalet. El Grup Excursionista Saltadíç l'obre cada divendres i deixa llibres a domicili.

La biblioteca constava de 153 volums entre els quals predominaven les guies excursionistes, els de ciències naturals i de literatura catalana. També podien trobar-s'hi llibres sobre idees polítiques i cultura naturalista, donatiu de socis entusiastes.

L'any 1932 el Saltadíç, després d'un any en el local de «Palestra» del carrer dels Jardinets, té un local propi a la carretera de Barcelona fent xamfrà amb el carrer de Francesc Macià.

El Grup Excursionista Saltadíç podem donar-lo per desaparegut després de divuit anys de profitoses activitats, com tantes altres entitats excursionistes culturals o cíviques, degut al resultat de la Guerra Civil i de les idees del vencedor que no estava d'acord amb l'autopromoció ni en el coneixement de la història i del país —anhel que tots aquells anys s'havia demostrat a través d'ateneus, de centres, de corals d'elencs teatrals i d'ofeons i esbarts, entre els quals l'excursionisme català hi tenia un pes molt específic. Anys després, trobem la gent del Saltadíç reorganitzant l'excursionisme a l'Hospitalet.

## UNIÓ EXCURSIONISTA DE CATALUNYA DE COLLBLANC

Indubtablement resulta monòton limitar-se a donar notícia de les activitats sense especificar-ne els resultats o les incidències. És gairebé impossible de concentrar la tasca de més d'una seixantena d'anys en poques pàgines. Aquesta va ser perseverant i profitosa, malgrat les dificultats pròpies d'aquelles anyades. És per això que donarem preferència a les d'ordre cultural, encara que només sigui nombrant-les una vegada per no ser repetitius i procurar que el resum del resum d'aquesta Comunicació sigui quelcom més que un llistat.

Poques entitats excursionistes sobrevisqueren a la desfeta, i més quan el nou règim tenia organitzacions pròpies dedicades al jovent. L'única escletxa legal era obrir delegacions d'una de les poques entitats existents i reconegudes. Tasca de promoció i d'expansió de l'excursionisme en la qual excel·lí la Unió Excursionista de Catalunya, d'estructura federalista com els clubs alpins europeus.

Això va permetre que un grup de joves que s'autodenominaven «Som



## BUTLLETI MENSUAL

Es reparteix gratuïtament  
als socis del Grup

Redacció i Administració:  
Prat de la Riba, 337 — Telèfon 36 H  
SECCIO DEL CASINO DEL CENTRO

HOSPITALET 1 DE JUNY 1927

NUM. 1

**SUMARI:** Salutació. — Retalls arqueològics: Santa Eulàlia d'Hospitalet, per *Lluís Romaguera*. — Carnet per al mes de Juny. — Espurnes fotogràfiques, per *Lluís Casas*. — Noves.

## SALUTACIO

Es un deure a l'aparèixer un nou diari, una revista o periòdic, saludar a la premsa, nosaltres que no podem com un d'aquests rotatius, que la presentació i la propaganda han de fer acceptables i que venim ja amb una finalitat ben marcada, no podem passar sens accomplir aquest deure, aquest requisit. Des d'ara ens posem a disposició de totes les revistes anàlogues que no dubtem rebran benèvolament el nostre BUTLLETI, i sabran disculpar les deficiències que hom pugui notar, filles d'aquests periodistes novells, que no venen amb altres pretensions que les de fomentar un ideal al que està destinat el nom d'excursionistes que ostenten amb orgull.

La nostra salutació també als companys excursionistes de tot Catalunya i a les entitats germanes que breguen com nosaltres per l'enaltiment de l'excursionisme. Salut!

*Grup Excursionista Saltadiç* una fita important dins el moviment excursionista abans de la guerra.  
Font: Arxiu Històric de l'Hospitalet

*i serem amics»* fundessin el desembre de 1949 la Delegació de la U E C a l'Hospitalet de Llobregat. El domicili inicial va instal·lar-se al carrer d'Estruc, 13; el 1952 al carrer de Costa, 3 i 5; el 1954 inauguren nou local social al carrer de Baquer nº 19, on la U E C de Collblanc que havia hagut de cedir el nom inicial a la Delegació de la U E C creada al centre de la ciutat, va desplegar una activitat molt intensa fins l'any 1971 en què es va traslladar a l'actual seu del carrer de Martí Julià, 128.

L'entitat va constituir-se a l'hivern de 1949. La primera activitat va ser esquiar a la Molina, on anualment ha muntat cursos i practicat l'esquí. Cal destacar l'any 1974, complementat amb esquí nàutic; l'organització dels Campionats Generals d'Esquí de la U E C (1975) i els Campionats d'Esquí de l'Hospitalet (1976).

Sovintejaren les excursions, pel cap baix una a la setmana a tots els indrets de Catalunya. Es pot dir que no van deixar un pam per trepitjar des dels Ports de Beseit al Pirineu i del Montsant al Pedraforca, amb sortides al Teide, als Picos d'Europa, als Alps, etc.

A més de les tradicionals excursions amb autocar, aconseguiren un remarcable relleu d'organització amb els trens especials durant la dècada del cinquanta a Salou, Sitges, Blanes, Coma-ruga i Núria.

Tingueren especial dedicació a l'espeleologia a partir de 1951 i van efectuar estudis i prospeccions a través de la SIRE, la qual l'any 1976, amb motiu del XXV Aniversari, va situar una placa commemorativa al fons de l'avenc Montserrat Ubach.

El mateix s'esdevingué amb la secció d'escalada, la SAME, que participà activament en rallis i travessies d'alta muntanya en els dos vessants: com a organitzadors i com a participants.

Cultivaren des de bon principi les marxes regulades per muntanya i foren els principals promotors de la Marxa Social del Baix Llobregat, en la qual les Delegacions de la U E C a l'Hospitalet demostraren el seu poder de convocatòria.

Cal esmentar també, en el pla esportiu, els campaments d'alta muntanya, que han permès el coneixement d'amplis sectors del Pirineu; els cursos d'Iniciació a l'Excursionisme, de Socors de Muntanya i la projecció periòdica d'audiovisuals de les expedicions catalanes arreu del món.

Tan aviat com la U E C de Collblanc va obrir les portes, va inaugurar la Biblioteca i va iniciar un Arxiu Històric de l'Hospitalet de Llobregat amb fotografies, goigs, programes i escrits proporcionats per socis i simpatitzants.

Heus ací algunes de les activitats programades:

Cursos de Cançons de Motxilla a càrrec d'Esteve Turigas i després d'Enric Martínez.

Ensenyament de ballar sardanes a càrrec de Carme Alorza.  
 Creació d'un Grup Sardanista: ensenyament i dues ballades  
 mensuals.  
 Vetllades musicals.  
 Aplecs de la Sardana a l'ermita de la Mare de Déu de Bru-  
 guers.  
 Amics de la Cultura.  
 Cursos d'Esperanto pel professor Jaume Aragay.  
 Curs de Lectura Comentada.  
 Cicle de Cinema antic per Lluís Millet.  
 Orquestra de corda i pua que actua amb els cantaires.  
 Cursos d'Història de Catalunya.  
 Gramàtica Catalana per Jordi Berrio.  
 Saló d'Art de la U E C de Collblanc.  
 Capella de Sant Bernat a Coll Formic (Montseny).  
 Curs de formació científic-excursionista.  
 Mapes i Guies.  
 Cicle de tècniques fotogràfiques.  
 Cine-Fòrum.  
 Parada del Llibre Català i Excursionista.  
 Reorganització de la Coral per Enric Martínez, el qual conti-  
 nuarà amb els cursos de cançons. Amb el nom de «Coral Eli-  
 sard Sala» de la U E C de Collblanc, actuà per primera vegada  
 en públic dirigida per Maria Rosa Vidal. Posteriorment es va  
 fer càrrec de la direcció el mestre Jordi Forés participant en  
 aquests actes anuals: Festa de la Cançó de Muntanya, Renova-  
 ció de la Flama de la Llengua Catalana a Montserrat, Concerts  
 de la U E C, etc. Després de catorze anys de proselitisme, el  
 1985 s'independitzaren de la U E C de Collblanc.  
 Setmana Cultural de l'Hospitalet de Llobregat.  
 Adhesió de la U E C de Collblanc a l'Assemblea de l'Hospita-  
 let de Llobregat del Congrés de Cultura Catalana.  
 Edició d'un Cançoner de Muntanya amb motiu de la restaura-  
 ció de la capella de Sant Bernat a Coll Formic i del XXX Ani-  
 versari de l'entitat.  
 Concursos socials de dibuix.  
 Concursos socials i provincials de fotografia.  
 Exposició d'objectes antics.  
 Exposició-concurs de Pessebres.  
 Creació de la Secció d'Ecologia.

Finalment amb dues activitats que fomentaren el coneixement i la

germanor entre les entitats. Ens referim als torneig d'escacs i els campionats de ping-pong amb la participació de Centres, Clubs, Col·legis, Parròquies i Orfeons.

## UNIÓ EXCURSIONISTA DE CATALUNYA DE L'HOSPITALET DE LLOBREGAT

El mes de juny de 1952 un grup d'excursionistes encapçalats per Lluís Romaguera, Tomàs Alicart i Josep Navarro que havien estat membres molt actius del Grup Excursionista Saltadíc i de l'Ateneu de Cultura Popular, ingressen a l'organització de la Unió Excursionista de Catalunya, única forma de legalitzar una entitat nova, i més de caire excursionista, en aquells moments polítics. El nostre país va estar un cert temps sembrat de delegacions de les entitats barcelonines que havien aconseguit lliurar-se de la maltempsada: Unió Excursionista de Catalunya, Centre Excursionista de Catalunya, Agrupació Excursionista «Catalunya», Club Muntanyenc Barcelonès, Club Excursionista Pirenaic, etc.

La nova entitat amb el nom oficial de Delegació Hospitalet-Centre de la U E C, tenia l'estatge al carrer de l'Església nº 2, tercer pis.

Des del primer moment es va fer palesa la veterania dels seus associats amb excursions arreu de Catalunya, amb una però de constant i periòdica a la Font Conillera, on se celebraven: trobades, campaments i aniversaris.

A la ciutat, la U E C de l'Hospitalet va ser l'aglutinador cultural obert a tothom, motiu pel qual l'Ajuntament li oferí l'organització del Concurs fotogràfic que patrocinava.

En Josep Navarro va iniciar l'ensenyament de com ballar sardanes i un curs de cançons de muntanya per fer concerts nadalencs a domicili amb finalitats benèfiques.

S'organitza la biblioteca amb llibres, guies i mapes, es visiten els diumenges al matí els museus de Barcelona, es fan vetllades de cinema amateur amb pel·lícules de Josep Fité i Joan Pruna. Poc abans de fer una visita col·lectiva al cenobi de Santes Creus, Bernat del Gaià de l'A B E de la U E C, dóna una conferència sobre el tema «L'origen de Santes Creus».

Prosegueixen assíduament els actes culturals de tota mena: Conferències de Frederic Pau Verrié «De l'impressionisme a l'expresionisme» amb projecció de pel·lícules: Manet, Gauguin i Van Gogh, Homenatge a Apel·les Mestres, Homenatge a Joan Maragall, Curs de gramàtica catalana a càrrec de Domènec Pastor, Homenatge a Josep Maria de Sagarra, creació dels Amics dels Goigs, Setmana Cultural, Parada del Llibre Català



Escalada al Campanar. Festa Major  
1982.  
Font: Club Muntanyenc l'Hospitalet



Elisard Sala dirigint una sessió de Cant Coral a la Biblioteca de la Caixa de Pensions (1956).  
Font: Club Muntanyenc l'Hospitalet



# club muntanyenc l'hospitalet

BUTLLETÍ INTERIOR  
INFORMATIU

EDITA: Club Muntanyenc  
l'Hospitalet  
c/ Centre, 10 baixos  
L'HOSPITALET

IMPRIMEIX:  
Monrós Copisteria

DIPOSIT LEGAL:  
B-38109-1982

VOCAL DE BUTLLETÍ:  
Francesca Cardona

Nº 31

GENER 1986

Portada: Pessebre  
instal.lat al cim  
del Costa Pubilla  
(Foto: Ferran Vilà)



La Junta fa constar que,  
el contingut dels arti-  
cles publicats, reflec-  
teix únicament l'opinió  
de llurs firmants, i no  
necessàriament el parer  
de la Junta Directiva.

## PROGRAMA D'ACTES GÈNERALS PREVISTOS PER L'ANY 1986

- Febrer: Participació en el Carnaval  
Març: Del 28 al 31 Campament de Setmana Santa.  
Març/Abril: Curset d'Alta Muntanya.  
Abril: Col.laboració en les Festes de Primavera.  
Maig: Projecció Camp. Setmana Santa.  
Maig/Juny: Curset d'Escalada.  
Juny: Participació en la Festa Major.  
Concurs de Fotografia Tema Muntanya.  
Campament Social.  
Juliol: Presentació del Campament d'Estiu.  
Agost: Campament d'Estiu.  
Setembre: Projecció Campament d'Estiu.  
Octubre/Novembre: Curset d'Iniciació a la Muntanya.  
Novembre: Sopar de Germanor.  
Desembre: XXXI Concurs de Fotografia Artística  
Instal.lació dels Pessebres.  
Festes de Nadal i Cap d'Any.  
Projecció de Cinema Infantil.

Font: Club Muntanyenc l'Hospitalet



i Excursionista, visita al Museu de Capellades i a l'Observatori Fabra de Barcelona, Exposició de ceràmica d'Elisard Sala, Volta turístico-cultural a Catalunya tot aprofitant una Setmana Santa...

La incidència de la U E C dintre de la comunitat ciutadana de l'època es fa evident amb la confecció anual de la catifa de flors per la diada del Corpus, l'Exposició de fotografies retrospectives «Nostra Ciutat» les Festes d'Homenatge a la Vellesa, l'Exposició fotogràfica de Masies Catalanes del fons de l'A B E de la U E C, els concursos de dibuix infantil, el donatiu a la ciutat d'una imatge de la Verge de Montserrat portada a peu i en relleus pels excursionistes de la U E C.

El curs primerenc de cançons de muntanya de Josep Navarro va tenir una felicitat continuïtat al llarg dels anys amb cursos a càrrec del músic-excursionista Elisard Sala i concerts il·lustratius entre els quals esmentem: Àngels Sirera i Emili Vendrell, Carmina Roca, Cantaires de la U E C, Coral Sant Jordi, Coral Elisard Sala i la pel·lícula i gravació de l'estrena del Cançoner de la Vall d'Aran d'Elisard Sala, a Bagà.

Els cursos de cançons propiciaren la participació a la Missa del Gall a Santa Eulàlia i a l'ermita de Bellvitge, on la U E C de l'Hospitalet, erigida en vetlladora del romànic de la ciutat, va promoure la consolidació del campanar i la neteja i reconstrucció del seu paratge. També en celebraren a la cripta de la Colònia Güell i a l'ermita de Bruguers. De gairebé totes elles se n'editen recordatoris sempre escrits en llengua catalana.

Abans de resumir l'aspecte esportiu voldríem encara remarcar: El Festival de Mímica i de Cançó Catalana, el Concurs de Colles Sardanistes, els trens especials a Blanes, Guardiola de Berguedà i monestir de Piedra, la celebració del Dia Mundial de la Sardana, les sessions de Cine Fòrum, les Exposicions de Pintura, l'assistència al Mil·lenari del monestir de Cuixà, la torxa de la Flama de la Llengua Catalana a Montserrat encesa per Josep Navarro, un dels més veterans excursionistes de l'Hospitalet, i la creació de la Secció d'Ecologia de l'entitat.

Des de 1960 el local social de la U E C de l'Hospitalet era a l'antic carrer de Prat de la Riba, 292, baixos, cosa que li va permetre desplegar còmodament moltes de les activitats esmentades. Al cap de dinou anys, el 1979, va traslladar-se al carrer del Centre n°8, baixos.

L'esquí, l'escalada i l'espeleologia s'han practicat des de sempre amb l'organització de cursos i estades de cada especialitat, així com de cursos d'iniciació a l'excursionisme i de socors a muntanya per la Creu Roja i patrocinats per l'Ajuntament. Això els va fer mereixedors de la Primera Medalla de Plata al Mèrit Esportiu de l'Hospitalet de Llobregat amb motiu de l'«Operació Groenlàndia-76».

L'altre veterà, en Lluís Romaguera, que durant tots aquests anys ha

organitzat amb preferència excursions d'alta muntanya i ha representat l'entitat en actes federatius i de Consell General de la U E C, va fer als 72 anys una excursió a l'Aneto per «començar a acomiadar-se de l'alta muntanya». En celebrar els XXV anys de la U E C de l'Hospitalet, fa un resum de la història de l'excursionisme a la ciutat tot proclamant la majoria d'edat de l'entitat.

Amb motiu del XXV Aniversari s'inaugurà una Tarja Commemorativa al cim de les Agudes.

Potser l'activitat esportiva que més va singularitzar la U E C de l'Hospitalet va ser la construcció per part dels seus associats, entre els quals hi havia el tercer veterà, en Tomàs Alicart, de cinc caiacs batejats i beneïts amb els noms de Bellvitge, Bellmunt, Canigó, Montseny i Queralt. Foren exposats durant una setmana a l'Ajuntament i estrenats al Llobregat, prop de Cal Manso, en presència de cent-cinquanta assistents. Prosseguiren els entrenaments amb l'ideal de fer la travessia de l'Ebre des de Saragossa a Tortosa.

Com ja hem fet constar, el resum del resum d'una història breu, poca cosa pot dir. Trenta anys d'activitats constants, són moltes activitats, que comporten una majoria d'edat, com ja va proclamar en Lluís Romaguera. Per això, la U E C de l'Hospitalet va decidir:

«Dues Assemblees de socis consecutives com era reglamentari, van acordar separar-se de la U E C per 74 vots a favor, 1 en contra i quatre absències, per constituïr-se en entitat a part com està previst en els Estatuts de la Unió Excursionista de Catalunya i anomenar-se, a partir del mes de juny de 1982, *CLUB MUNTANYENC DE L'HOSPITALET*.

El Consell General de Ple de la Unió Excursionista de Catalunya va lamentar la decisió dels companys de l'Hospitalet, després de trenta anys de caminar plegats, tot desitjant de continuar-ho fent dintre els rengles de la F E E C»

## **CLUB MUNTANYENC DE L'HOSPITALET DE LLOBREGAT**

«Quan es va fundar l'entitat, el novembre de 1952, obligats per les circumstàncies polítiques d'aquell temps, vàrem haver d'integrar-nos a la Unió Excursionista de Catalunya com a Delegació de l'Hospitalet, ja que no s'autoritzava la creació de noves entitats. Han passat els anys i avui les circumstàncies ens han portat a separar-nos de la U E C per poder complir millor amb els nostres fins, continuant amb el nom de Club Muntanyenc de l'Hospitalet la tasca començada trenta anys enrera.»

És realment una continuació: socis, local, activitats, junta directiva; però no pas el règim jurídic i de relació amb estaments i institucions, ni tampoc la mateixa relació interior que és molt més intensa: n'és prova el butlletí, imprès amb més modèstia i només dotze pàgines... però, dedicades exclusivament a les activitats i anhels dels membres de l'entitat. Potser aquesta va ser la millor aportació a l'excursionisme català dels qui conceberen la U E C: ajudar quan sigui necessari i facilitar el camí...

En el butlletí nº I (gener 1985) hi trobem articles de l'art romànic, excursions viscudes, ressenyes de sortides, resultats de cursos i detall exhaustiu de la programació esportiva de les seccions, cosa que s'ha mantingut en tots els butlletins publicats fins a la data amb el difícil equilibri entre llengua, ciutat, país i muntanya. Hi han reeixit plenament.

El Club Muntanyenc de l'Hospitalet ha prosseguit les activitats habituals i d'altres de nova concepció, entre les quals ens agradaria fer esment de la primera publicació excursionista: «Guia d'escalades a Terradets, Regina, Font Freda i Peladet» de Carles Romero i Joan Freixas; de la instal·lació d'un «Rocòdrom» al Parc Creixells; del retorn de la Moreneta al cap de vint-i-dos anys a la plaça de Montserrat; d'un curs d'Alta Muntanya i de l'Expedició «Kibo-85» i consegüent ascensió al cim per tres itineraris diferents.

\* \* \*

xa Lliuré amb l'itinerari següent: l'Hospitalet, Sant Pere Màrtir, Santa Creu d'Olorda i l'Hospitalet.

El mes de setembre de 1931 fa una crida als socis i a la població amb la finalitat de promocionar l'única biblioteca de l'Hospitalet. El Grup Excursionista Saltadíç l'obre cada divendres i deixa llibres a domicili.

La biblioteca constava de 153 volums entre els quals predominaven les guies excursionistes, els de ciències naturals i de literatura catalana. També podien trobar-s'hi llibres sobre idees polítiques i cultura naturalista, donatiu de socis entusiastes.

L'any 1932 el Saltadíç, després d'un any en el local de «Palestra» del carrer dels Jardinetes, té un local propi a la carretera de Barcelona fent xamfrà amb el carrer de Francesc Macià.

El Grup Excursionista Saltadíç podem donar-lo per desaparegut després de divuit anys de profitoses activitats, com tantes altres entitats excursionistes culturals o cíviqües, degut al resultat de la Guerra Civil i de les idees del vencedor que no estava d'acord amb l'autopromoció ni en el coneixement de la història i del país — anhel que tots aquells anys s'havia demostrat a través d'ateneus, de centres, de corals d'elencs teatrals i d'ofeons i esbarts, entre els quals l'excursionisme català hi tenia un pes molt específic. Anys després, trobem la gent del Saltadíç reorganitzant l'excursionisme a l'Hospitalet.

## UNIÓ EXCURSIONISTA DE CATALUNYA DE COLLBLANC

Indubtablement resulta monòton limitar-se a donar notícia de les activitats sense especificar-ne els resultats o les incidències. És gairebé impossible de concentrar la tasca de més d'una seixantena d'anys en poques pàgines. Aquesta va ser perseverant i profitosa, malgrat les dificultats pròpies d'aquelles anyades. És per això que donarem preferència a les d'ordre cultural, encara que només sigui nòbrant-les una vegada per no ser repetitius i procurar que el resum del resum d'aquesta Comunicació sigui quelcom més que un llistat.

Poques entitats excursionistes sobrevisqueren a la desfeta, i més quan el nou règim tenia organitzacions pròpies dedicades al jovent. L'única esclètxa legal era obrir delegacions d'una de les poques entitats existents i reconegudes. Tasca de promoció i d'expansió de l'excursionisme en la qual excel·lí la Unió Excursionista de Catalunya, d'estructura federalista com els clubs alpins europeus.

Això va permetre que un grup de joves que s'autodenominaven «Som



## BUTLLETI MENSUAL

Es reparteix gratuïtament  
als socis del Grup

Redacció i Administració:

Prat de la Riba, 337 — Telèfon 36 H

**SECCIO DEL CASINO DEL CENTRO**

HOSPITALET 1 DE JUNY 1927

NUM. 1

**SUMARI:** Salutació. — Retalls arqueològics: Santa Eulàlia d'Hospitalet, per *Lluís Romaguera*. — Carnet per al mes de Juny. — Espurnes fotogràfiques, per *Lluís Casas*. — Noves.

## SALUTACIO

Es un deure a l'aparèixer un nou diari, una revista o periòdic, saludar a la premsa, nosaltres que no podem com un d'aquests rotatius, que la presentació i la propaganda han de fer acceptables i que venim ja amb una finalitat ben marcada, no podem passar sens accomplir aquest deure, aquest requisit. Des d'ara ens posem a disposició de totes les revistes anàlogues que no dubtem rebran benèvolament el nostre BUTLLETI, i sabran disculpar les deficiències que hom pugui notar, filles d'aquests periodistes novells, que no venen amb altres pretensions que les de fomentar un ideal al que està destinat el nom d'excursionistes que ostenten amb orgull.

La nostra salutació també als companys excursionistes de tot Catalunya i a les entitats germanes que breguen com nosaltres per l'enaltiment de l'excursionisme. Salut!

*Grup Excursionista Saltadiç* una fita important dins el moviment excursionista abans de la guerra.  
Font: Arxiu Històric de l'Hospitalet

*i serem amics*» fundessin el desembre de 1949 la Delegació de la U E C a l'Hospitalet de Llobregat. El domicili inicial va instal·lar-se al carrer d'Estruc, 13; el 1952 al carrer de Costa, 3 i 5; el 1954 inauguren nou local social al carrer de Baquer nº 19, on la U E C de Collblanc que havia hagut de cedir el nom inicial a la Delegació de la U E C creada al centre de la ciutat, va desplegar una activitat molt intensa fins l'any 1971 en què es va traslladar a l'actual seu del carrer de Martí Julià, 128.

L'entitat va constituir-se a l'hivern de 1949. La primera activitat va ser esquiar a la Molina, on anualment ha muntat cursos i practicat l'esquí. Cal destacar l'any 1974, complementat amb esquí nàutic; l'organització dels Campionats Generals d'Esquí de la U E C (1975) i els Campionats d'Esquí de l'Hospitalet (1976).

Sovintejaren les excursions, pel cap baix una a la setmana a tots els indrets de Catalunya. Es pot dir que no van deixar un pam per trepitjar des dels Ports de Beseit al Pirineu i del Montsant al Pedraforca, amb sortides al Teide, als Picos d'Europa, als Alps, etc.

A més de les tradicionals excursions amb autocar, aconseguiren un remarcable relleu d'organització amb els trens especials durant la dècada del cinquanta a Salou, Sitges, Blanes, Coma-ruga i Núria.

Tingueren especial dedicació a l'espeleologia a partir de 1951 i van efectuar estudis i prospeccions a través de la SIRE, la qual l'any 1976, amb motiu del XXV Aniversari, va situar una placa commemorativa al fons de l'avenc Montserrat Ubach.

El mateix s'esdevingué amb la secció d'escalada, la SAME, que participà activament en rallis i travessies d'alta muntanya en els dos vessants: com a organitzadors i com a participants.

Cultivaren des de bon principi les marxes regulades per muntanya i foren els principals promotors de la Marxa Social del Baix Llobregat, en la qual les Delegacions de la U E C a l'Hospitalet demostraren el seu poder de convocatòria.

Cal esmentar també, en el pla esportiu, els campaments d'alta muntanya, que han permès el coneixement d'amplis sectors del Pirineu; els cursos d'Iniciació a l'Excursionisme, de Socors de Muntanya i la projecció periòdica d'audiovisuals de les expedicions catalanes arreu del món.

Tan aviat com la U E C de Collblanc va obrir les portes, va inaugurar la Biblioteca i va iniciar un Arxiu Històric de l'Hospitalet de Llobregat amb fotografies, goigs, programes i escrits proporcionats per socis i simpatitzants.

Heus ací algunes de les activitats programades:

Cursos de Cançons de Motxilla a càrrec d'Esteve Turigas i després d'Enric Martínez.

Ensenyament de ballar sardanes a càrrec de Carme Alorza.  
Creació d'un Grup Sardanista: ensenyament i dues ballades mensuals.

Vetllades musicals.

Aplecs de la Sardana a l'ermita de la Mare de Déu de Bru-guers.

Amics de la Cultura.

Cursos d'Esperanto pel professor Jaume Aragay.

Curs de Lectura Comentada.

Cicle de Cinema antic per Lluís Millet.

Orquestra de corda i pua que actua amb els cantaires.

Cursos d'Història de Catalunya.

Gramàtica Catalana per Jordi Berrio.

Saló d'Art de la U E C de Collblanc.

Capella de Sant Bernat a Coll Formic (Montseny).

Curs de formació científico-excursionista.

Mapes i Guies.

Cicle de tècniques fotogràfiques.

Cine-Fòrum.

Parada del Llibre Català i Excursionista.

Reorganització de la Coral per Enric Martínez, el qual conti-nuarà amb els cursos de cançons. Amb el nom de «Coral Eli-sard Sala» de la U E C de Collblanc, actuà per primera vegada en públic dirigida per Maria Rosa Vidal. Posteriorment es va fer càrrec de la direcció el mestre Jordi Forés participant en aquests actes anuals: Festa de la Cançó de Muntanya, Renova-ció de la Flama de la Llengua Catalana a Montserrat, Concerts de la U E C, etc. Després de catorze anys de proselitisme, el 1985 s'independitzaren de la U E C de Collblanc.

Setmana Cultural de l'Hospitalet de Llobregat.

Adhesió de la U E C de Collblanc a l'Assemblea de l'Hospita-let de Llobregat del Congrés de Cultura Catalana.

Edició d'un Cançoner de Muntanya amb motiu de la restaura-ció de la capella de Sant Bernat a Coll Formic i del XXX Ani-versari de l'entitat.

Concursos socials de dibuix.

Concursos socials i provincials de fotografia.

Exposició d'objectes antics.

Exposició-concurs de Pessebres.

Creació de la Secció d'Ecologia.

Finalment amb dues activitats que fomentaren el coneixement i la

germanor entre les entitats. Ens referim als torneig d'escacs i els campionats de ping-pong amb la participació de Centres, Clubs, Col·legis, Parròquies i Orfeons.

## **UNIÓ EXCURSIONISTA DE CATALUNYA DE L'HOSPITALET DE LLOBREGAT**

El mes de juny de 1952 un grup d'excursionistes encapçalats per Lluís Romaguera, Tomàs Alicart i Josep Navarro que havien estat membres molt actius del Grup Excursionista Saltadíç i de l'Ateneu de Cultura Popular, ingressen a l'organització de la Unió Excursionista de Catalunya, única forma de legalitzar una entitat nova, i més de caire excursionista, en aquells moments polítics. El nostre país va estar un cert temps sembrat de delegacions de les entitats barcelonines que havien aconseguit lliurar-se de la maltempada: Unió Excursionista de Catalunya, Centre Excursionista de Catalunya, Agrupació Excursionista «Catalunya», Club Muntanyenc Barcelonès, Club Excursionista Pirenaic, etc.

La nova entitat amb el nom oficial de Delegació Hospitalet-Centre de la U E C, tenia l'estatge al carrer de l'Església nº 2, tercer pis.

Des del primer moment es va fer palesa la veterania dels seus associats amb excursions arreu de Catalunya, amb una però de constant i periòdica a la Font Conillera, on se celebraven: trobades, campaments i aniversaris.

A la ciutat, la U E C de l'Hospitalet va ser l'aglutinador cultural obert a tothom, motiu pel qual l'Ajuntament li oferí l'organització del Concurs fotogràfic que patrocinava.

En Josep Navarro va iniciar l'ensenyament de com ballar sardanes i un curs de cançons de muntanya per fer concerts nadalencs a domicili amb finalitats benèfiques.

S'organitza la biblioteca amb llibres, guies i mapes, es visiten els diumenges al matí els museus de Barcelona, es fan vetllades de cinema amateur amb pel·lícules de Josep Fité i Joan Pruna. Poc abans de fer una visita col·lectiva al cenobi de Santes Creus, Bernat del Gaià de l'A B E de la U E C, dóna una conferència sobre el tema «L'origen de Santes Creus».

Prossegueixen assíduament els actes culturals de tota mena: Conferències de Frederic Pau Verrié «De l'impressionisme a l'expressionisme» amb projecció de pel·lícules: Manet, Gauguin i Van Gogh, Homenatge a Apel·les Mestres, Homenatge a Joan Maragall, Curs de gramàtica catalana a càrrec de Domènec Pastor, Homenatge a Josep Maria de Sagarra, creació dels Amics dels Goigs, Setmana Cultural, Parada del Llibre Català





Escalada al Campanar. Festa Major  
1982.  
Font: Club Muntanyenc l'Hospitalet



Elisard Sala dirigint una sessió de Cant Coral a la Biblioteca de la Caixa de Pensions (1956).  
Font: Club Muntanyenc l'Hospitalet



# club muntanyenc l'hospitalet

BUTLLETÍ INTERIOR  
INFORMATIU

EDITA: Club Muntanyenc  
l'Hospitalet  
c/ Centre, 10 baixos  
L'HOSPITALET

IMPRIMEIX:  
Monrós Copisteria

DIPOSIT LEGAL:  
B-38109-1982

VOCAL DE BUTLLETÍ:  
Francesca Cardona

Nº 31

GENER 1986

Portada: Pessebre  
instal·lat al cim  
del Costa Pubilla  
(Foto: Ferran Vilà)



La Junta fa constar que,  
el contingut dels arti-  
cles publicats, reflec-  
teix únicament l'opinió  
de llurs firmants, i no  
necessàriament el parer  
de la Junta Directiva.

## PROGRAMA D'ACTES GÈNERALS PREVISTOS PER L'ANY 1986

- Febrer: Participació en el Carnaval  
Març: Del 28 al 31 Campament de Setmana Santa.  
Març/Abril: Curset d'Alta Muntanya.  
Abril: Col·laboració en les Festes de Primavera.  
Maig: Projecció Camp. Setmana Santa.  
Maig/Juny: Curset d'Escalada.  
Juny: Participació en la Festa Major.  
Concurs de Fotografia Tema Muntanya.  
Campament Social.  
Juliol: Presentació del Campament d'Estiu.  
Agost: Campament d'Estiu.  
Setembre: Projecció Campament d'Estiu.  
Octubre/Novembre: Curset d'Iniciació a la Muntanya.  
Novembre: Sopar de Germanor.  
Desembre: XXXI Concurs de Fotografia Artística  
Instal·lació dels Pessebres.  
Festes de Nadal i Cap d'Any.  
Projecció de Cinema Infantil.

Font: Club Muntanyenc l'Hospitalet

i Excursionista, visita al Museu de Capellades i a l'Observatori Fabra de Barcelona, Exposició de ceràmica d'Elisard Sala, Volta turístic-cultural a Catalunya tot aprofitant una Setmana Santa...

La incidència de la U E C dintre de la comunitat ciutadana de l'època es fa evident amb la confecció anual de la catifa de flors per la diada del Corpus, l'Exposició de fotografies retrospectives «Nostra Ciutat» les Festes d'Homenatge a la Vellesa, l'Exposició fotogràfica de Masies Catalanes del fons de l'A B E de la U E C, els concursos de dibuix infantil, el donatiu a la ciutat d'una imatge de la Verge de Montserrat portada a peu i en relleus pels excursionistes de la U E C.

El curs primerenc de cançons de muntanya de Josep Navarro va tenir una feliç continuïtat al llarg dels anys amb cursos a càrrec del music-excursionista Elisard Sala i concerts il·lustratius entre els quals esmentem: Àngels Sirera i Emili Vendrell, Carmina Roca, Cantaires de la U E C, Coral Sant Jordi, Coral Elisard Sala i la pel·lícula i gravació de l'estrena del Cançoner de la Vall d'Aran d'Elisard Sala, a Bagà.

Els cursos de cançons propiciaren la participació a la Missa del Gall a Santa Eulàlia i a l'ermita de Bellvitge, on la U E C de l'Hospitalet, erigida en vetlladora del romànic de la ciutat, va promoure la consolidació del campanar i la neteja i reconstrucció del seu paratge. També en celebraren a la cripta de la Colònia Güell i a l'ermita de Bruguers. De gairebé totes elles se n'editen recordatoris sempre escrits en llengua catalana.

Abans de resumir l'aspecte esportiu voldríem encara remarcar: El Festival de Mímica i de Cançó Catalana, el Concurs de Colles Sardanistes, els trens especials a Blanes, Guardiola de Berguedà i monestir de Piedra, la celebració del Dia Mundial de la Sardana, les sessions de Cine Fòrum, les Exposicions de Pintura, l'assistència al Mil·lenari del monestir de Cuixà, la torxa de la Flama de la Llengua Catalana a Montserrat encesa per Josep Navarro, un dels més veterans excursionistes de l'Hospitalet, i la creació de la Secció d'Ecologia de l'entitat.

Des de 1960 el local social de la U E C de l'Hospitalet era a l'antic carrer de Prat de la Riba, 292, baixos, cosa que li va permetre desplegar còmodament moltes de les activitats esmentades. Al cap de dinou anys, el 1979, va traslladar-se al carrer del Centre n<sup>o</sup>8, baixos.

L'esquí, l'escalada i l'espeleologia s'han practicat des de sempre amb l'organització de cursos i estades de cada especialitat, així com de cursos d'iniciació a l'excursionisme i de socors a muntanya per la Creu Roja i patrocinats per l'Ajuntament. Això els va fer mereixedors de la Primera Medalla de Plata al Mèrit Esportiu de l'Hospitalet de Llobregat amb motiu de l'«Operació Groenlàndia-76».

L'altre veterà, en Lluís Romaguera, que durant tots aquests anys ha

organitzat amb preferència excursions d'alta muntanya i ha representat l'entitat en actes federatius i de Consell General de la U E C, va fer als 72 anys una excursió a l'Aneto per «començar a acomiadar-se de l'alta muntanya». En celebrar els XXV anys de la U E C de l'Hospitalet, fa un resum de la història de l'excursionisme a la ciutat tot proclamant la majoria d'edat de l'entitat.

Amb motiu del XXV Aniversari s'inaugurà una Tarja Commemorativa al cim de les Agudes.

Potser l'activitat esportiva que més va singularitzar la U E C de l'Hospitalet va ser la construcció per part dels seus associats, entre els quals hi havia el tercer veterà, en Tomàs Alicart, de cinc caiacs batejats i beneïts amb els noms de Bellvitge, Bellmunt, Canigó, Montseny i Queralt. Foren exposats durant una setmana a l'Ajuntament i estrenats al Llobregat, prop de Cal Manso, en presència de cent-cinquanta assistents. Prosseguiren els entrenaments amb l'ideal de fer la travessia de l'Ebre des de Saragossa a Tortosa.

Com ja hem fet constar, el resum del resum d'una història breu, poca cosa pot dir. Trenta anys d'activitats constants, són moltes activitats, que comporten una majoria d'edat, com ja va proclamar en Lluís Romaguera. Per això, la U E C de l'Hospitalet va decidir:

«Dues Assemblees de socis consecutives com era reglamentari, van acordar separar-se de la U E C per 74 vots a favor, 1 en contra i quatre absències, per constituir-se en entitat a part com està previst en els Estatuts de la Unió Excursionista de Catalunya i anomenar-se, a partir del mes de juny de 1982, *CLUB MUNTANYENC DE L'HOSPITALET*.

El Consell General de Ple de la Unió Excursionista de Catalunya va lamentar la decisió dels companys de l'Hospitalet, després de trenta anys de caminar plegats, tot desitjant de continuar-ho fent dintre els rengles de la F E E C»

## **CLUB MUNTANYENC DE L'HOSPITALET DE LLOBREGAT**

«Quan es va fundar l'entitat, el novembre de 1952, obligats per les circumstàncies polítiques d'aquell temps, vàrem haver d'integrar-nos a la Unió Excursionista de Catalunya com a Delegació de l'Hospitalet, ja que no s'autoritzava la creació de noves entitats. Han passat els anys i avui les circumstàncies ens han portat a separar-nos de la U E C per poder complir millor amb els nostres fins, continuant amb el nom de Club Muntanyenc de l'Hospitalet la tasca començada trenta anys enrera.»

És realment una continuació: socis, local, activitats, junta directiva; però no pas el règim jurídic i de relació amb estaments i institucions, ni tampoc la mateixa relació interior que és molt més intensa: n'és prova el butlletí, imprès amb més modèstia i només dotze pàgines... però, dedicades exclusivament a les activitats i anhels dels membres de l'entitat. Potser aquesta va ser la millor aportació a l'excursionisme català dels qui conceberen la U E C: ajudar quan sigui necessari i facilitar el camí...

En el butlletí n.º I (gener 1985) hi trobem articles de l'art romànic, excursions viscudes, ressenyes de sortides, resultats de cursos i detall exhaustiu de la programació esportiva de les seccions, cosa que s'ha mantingut en tots els butlletins publicats fins a la data amb el difícil equilibri entre llengua, ciutat, país i muntanya. Hi han reeixit plenament.

El Club Muntanyenc de l'Hospitalet ha prosseguit les activitats habituals i d'altres de nova concepció, entre les quals ens agradaria fer esment de la primera publicació excursionista: «Guia d'escalades a Terradets, Regina, Font Freda i Peladet» de Carles Romero i Joan Freixas; de la instal·lació d'un «Rocòdrom» al Parc Creixells; del retorn de la Moreneta al cap de vint-i-dos anys a la plaça de Montserrat; d'un curs d'Alta Muntanya i de l'Expedició «Kibo-85» i consegüent ascensió al cim per tres itineraris distints.

\* \* \*